

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening
Zuid-Holland

Plangebied: Witte Dorp, Dordrecht

Opsteller(s): L.D. van Drongelen

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland

Ondertitel	Plangebied: Witte Dorp, Dordrecht
Opsteller(s)	L.D. van Drongelen
Datum	16-07-2021
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20210622v01
Aantal pagina's	42
Opdrachtgever	New Horizon
Contactpersoon	P. van Vliet
Kwaliteitscontrole	F.A. van Meurs & K.J. van Veen
Wijze van citeren	Drongelen, L.D. van, 2021. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland. Plangebied: Witte Dorp, Dordrecht. Rapportkenmerk: ER20210622v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2021

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	6
1.1	Aanleiding.....	6
1.2	Doel.....	6
1.3	Onderzoeksmethodiek.....	7
1.4	Leeswijzer.....	8
2	Toelichting onderzoekskader.....	9
2.1	Wet natuurbescherming.....	9
2.1.1	Bescherming van gebieden.....	9
2.1.2	Bescherming van soorten.....	9
2.1.3	Bescherming van houtopstanden.....	10
2.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	11
3	Omschrijving plangebied.....	13
3.1	Algemeen.....	13
3.2	Beschrijving.....	13
3.3	Geplande ingrepen.....	15
3.3.1	Omschrijving werkzaamheden.....	15
3.3.2	Werkplanning, werktijden en realisatieperiode.....	15
3.3.3	Methode uitvoering: materieel en werkwijze.....	15
3.3.4	(ontwerp-)tekening.....	15
4	Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	16
4.1	Wet natuurbescherming.....	16
4.1.1	Natura 2000.....	16
4.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	17
4.2.1	Natuurnetwerk Nederland.....	17
4.2.2	Belangrijk weidevogelgebied.....	18
4.2.3	Strategische reservering natuur.....	19
5	Beschermde houtopstanden.....	20
6	Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	22
6.1	Soorten Vogelrichtlijn.....	22
6.1.1	Bronnenonderzoek.....	22
6.1.2	Verkennd veldonderzoek.....	22
6.1.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	25
6.2	Soorten Habitatrichtlijn.....	27
6.2.1	Bronnenonderzoek.....	27
6.2.2	Verkennd veldonderzoek.....	27
6.2.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	30
6.3	Nationaal beschermde soorten.....	32
6.3.1	Bronnenonderzoek.....	32
6.3.2	Verkennd veldonderzoek.....	32
6.3.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	33
6.4	Invasieve exoten.....	33
7	Conclusies en aanbevelingen.....	35
7.1	Algemeen.....	35
7.2	Beschermde gebieden.....	35
7.2.1	Wet natuurbescherming.....	35
7.2.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	35
7.3	Beschermde houtopstanden.....	36
7.4	Beschermde soorten.....	36

7.4.1 Soorten Vogelrichtlijn.....	36
7.4.2 Soorten Habitatrichtlijn.....	36
7.4.3 Nationaal beschermde soorten.....	37
7.5 Invasieve exoten.....	37
7.6 Samenvatting benodigd onderzoek.....	38
7.7 Aanbevelingen.....	38
8 Geraadpleegde bronnen.....	39
8.1 Literatuur.....	39
8.2 Internet.....	39
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	41

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van New Horizon heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Witte Dorp, Dordrecht. De aanleiding voor dit verzoek is de voorgenomen herontwikkeling binnen het plangebied (zie verder hoofdstuk 3.3). Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient voorliggend ecologisch onderzoek te worden geactualiseerd. De resultaten in voorliggende quickscan zijn drie jaar geldig.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige houtopstanden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogelgebieden en strategische reservering natuur). In het kader van de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

1.3 *Onderzoeksmethodiek*

De quickscan komt tot stand door middel van een verkennend veldonderzoek en bureaustudie.

- Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 16-06-2021 door L.D. van Drongelen, ecologisch deskundige¹ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied alsmede een zone rondom het plangebied is – daar waar nodig met hulp van een verrekijker en een zaklamp – onderzocht.
- Ten behoeve van de bureaustudie is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied tot een afstand van 5 kilometer tot het plangebied. De tabellen in hoofdstuk 6 zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar in het weergeven grid (zie Afbeelding 1). Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.
- Voor het onderzoek naar beschermde natuurgebieden en houtopstanden is gebruik gemaakt van de online viewers die de provincie ter beschikking heeft gesteld. Hierdoor zal in deze quickscan altijd aan actueel beeld worden weergegeven van gebiedsgrenzen, doelstelling etc.

---

¹ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar:
<https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

Afbeelding 1: Grid waarbinnen NDFF-waarnemingen zijn gezocht. De rode cirkel geeft het plangebied weer. Bron: NDFF.

1.4 Leeswijzer

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten en houtopstanden beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samen gevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk nader onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

De Wet Natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) en regelt de soortbescherming. De provincies zijn voor de Wet Natuurbescherming het bevoegd gezag en regelt tevens de vergunning en ontheffingen. De bescherming van de Wet Natuurbescherming is grofweg op te delen in 3 categorieën.

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op de Natura 2000-gebieden. De verschillende Natura 2000 gebieden zijn deels aangewezen voor specifieke Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en/of habitattypen. Invloeden (ook van buiten het Natura 2000 gebied) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Daarnaast mag het oppervlakte van het Natura 2000 gebied niet worden aangetast.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”).

Voor de soorten binnen dit beschermingsregime geldt een onderzoeksplicht, en bij negatieve effecten een ontheffingsplicht. De provincies kunnen aangeven of zij soorten uit deze lijst willen vrijstellen van ontheffingsplicht. Naar deze soorten is nader onderzoek of een ontheffing niet nodig, wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

---

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de des betreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze voorwaarden zijn tevens van kracht als het slechts een deel van de houtopstand groter dan 10 are of 20 bomen in een rij betreft. Het onderdeel beschermde houtopstanden heeft geen betrekking op:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom,
- houtopstanden op erven of in tuinen,
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden,
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar,
- kweekgoed,
- uit populieren of wilgen bestaande:
  - wegbeplantingen,
  - beplantingen langs waterwegen, en
  - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden,
- het dunnen van een houtopstand,
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
  - ten minste eens per tien jaar worden geoogst,
  - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2.2 *Omgevingsverordening Zuid-Holland*

In de provinciale Omgevingsverordening is vastgelegd welke gebieden vanuit Nederlandse wetgeving worden beschermd. Onderdeel van de beschermd gebieden in de Omgevingsverordening is het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het Natuurnetwerk Nederland betreft een netwerk aan gebieden en verbindingzones die tezamen één geheel vormen en de Nederlandse natuurgebieden verbinden. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Omgevingsverordening Zuid-Holland zijn verwerkt.

Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe wat inhoud dat ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN niet zijn toegestaan tenzij deze geen schadelijke effecten op de aanwezige (natuur)waarden hebben. Deze waarden zijn vastgelegd als de “wezenlijke kenmerken en waarden” van het NNN. Elke provincie heeft zelf de regie over de invulling van deze kenmerken en waarden. In tegenstelling tot Natura 2000 is toetsing van externe effecten op de aanwezige kenmerken en waarden in de provincie Zuid- Holland niet van toepassing. Provincies zijn vrij dit nader in te vullen.

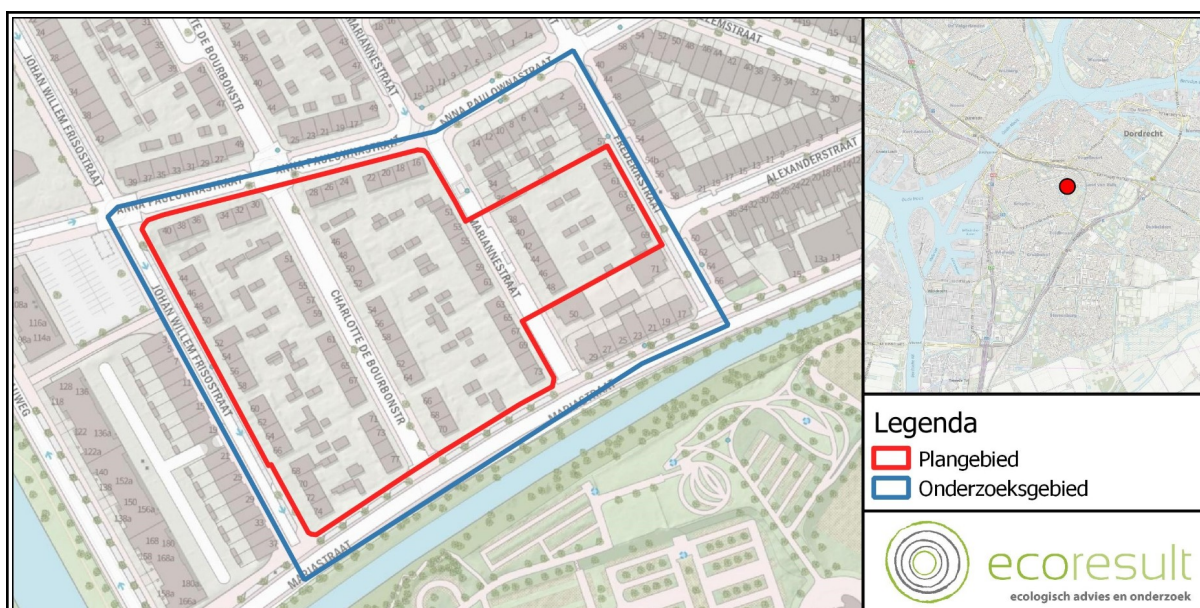
Naast het NNN kunnen provincies gebieden planologisch beschermen. In de provincie Zuid- Holland

betreft dit Belangrijk weidevogelgebieden en de Strategische Reservering Natuur. In sommige provincies zijn deze gebieden vervlochten binnen het kader van het NNN en geldt hiervoor eenzelfde toetsingskader.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied voor deze quickscan omvat eensgezinswoningen gelegen aan de Anna Paulownastraat 16 t/m 40 (even), Charlotte de Bourbonstraat 46 t/m 70 (even), Charlotte de Bourbonstraat 51 t/m 77 (oneven), Mariannestraat 51 t/m 73 (oneven), Mariannestraat 38 t/m 48 (even), Frederikstraat 59 t/m 69, Johan Willem Frisostraat 44 t/m 74, gemeente Dordrecht, provincie Zuid-Holland (zie Afbeelding 2).

Afbeelding 2: Ligging plangebied en het onderzochte gebied, voor regionale ligging zie kaartinzet rechtsboven (Bron: PDOK)

3.2 Beschrijving

- Het plangebied bestaat uit 80 woningen in de bebouwde kom van Dordrecht.
- De woningen in het plangebied stammen uit bouwjaar 1949³.
- Alle woningen hebben dezelfde bouwstijl.
- De bebouwing in het plangebied is opgetrokken uit baksteen. Met bepleisterde gevels.
- Aan de dakranden bevinden zich zinken dakgoten. Deze liggen voornamelijk boven de gevel.
- Vanuit deze dakgoten wordt regenwater via kunststof pijpen naar beneden afgevoerd.
- De daken zijn afgewerkt met dakpannen, verspreid zijn dakkapellen en dakramen aanwezig.

³ <https://bagviewer.kadaster.nl/>

- De achtertuinen zijn veelal diep en oost, west of zuid georiënteerd. In de tuinen bevindt zich tuinbeplanting in de vorm van bomen, gazon, vaste planten en struiken. Erfafscheidingen bestaan vooral uit houten schuttingen. Het is niet bekend of er vijvers aanwezig zijn.
- In een aantal tuinen zijn houten vogelnestkasten aanwezig.
- Enkele achtertuinen hebben een houten prefab schuurtje.
- Voortuinen zijn overwegend voorzien van bestratingen en andere vormen van (half-) verhardingen.
- Open water (watergangen, poelen etc.) en vochtige tot natte terreinen (natuurvriendelijke oevers etc.) zijn in het plangebied afwezig. Ten zuiden, net buiten het plangebied, loopt een brede sloot (aan de Mariastraat), die door loopt naar een grote vijver.
- De ondergrond bestaat uit zand.
- Straatverlichting is aanwezig in en rondom het plangebied door middel van lantaarnpalen. Verder bestaat verlichting uit armaturen en plaatselijk gevelverlichting in tuinen.

Richting het westen en zuiden bevinden zich appartementen gebouwen en een begraafplaats. Ten noorden en oosten zijn twee- tot drielaags eensgezinswoningen aanwezig, merendeel met dakpannen bedekt. Nog verder ten noorden bevindt zich een stadspark.

Afbeelding 3: Een deel van het plangebied gezien vanaf de Anna Paulownastraat. Foto: L.D. van Drongelen | Ecoresult B.V.

Zie afbeelding 3 en bijlage 1 voor een algehele foto-impressie van het plangebied.

3.3 Geplande ingrepen

3.3.1 Omschrijving werkzaamheden

De complexen zullen gesloopt worden en er komt nieuwbouw voor terug. Voor de effectenbeoordeling in voorliggende rapportage wordt derhalve uitgegaan van een worst-case-scenario waar bij het volledige plangebied kaal wordt gemaakt. Dit houdt in ieder geval in:

- Volledige sloop van alle bebouwing.
- Volledige rooiing van alle voor en achtertuinen.
- Nieuwbouw van woningen.

3.3.2 Werkplanning, werktijden en realisatieperiode

Een gedetailleerde planning is nog niet beschikbaar. Het voornemen is de werkzaamheden in 2022 te starten. Een doorlooptijd van de werkzaamheden is nog niet bekend. De planning is deels afhankelijk van de conclusies uit voorliggende rapportage.

3.3.3 Methode uitvoering: materieel en werkwijze

De exacte invulling is nog niet bekend.

3.3.4 (ontwerp-)tekening

De werkzaamheden betreffen sloop en nieuwbouw. Het plangebied wordt compleet heringericht. Een ontwerptekening is (nog) niet beschikbaar.

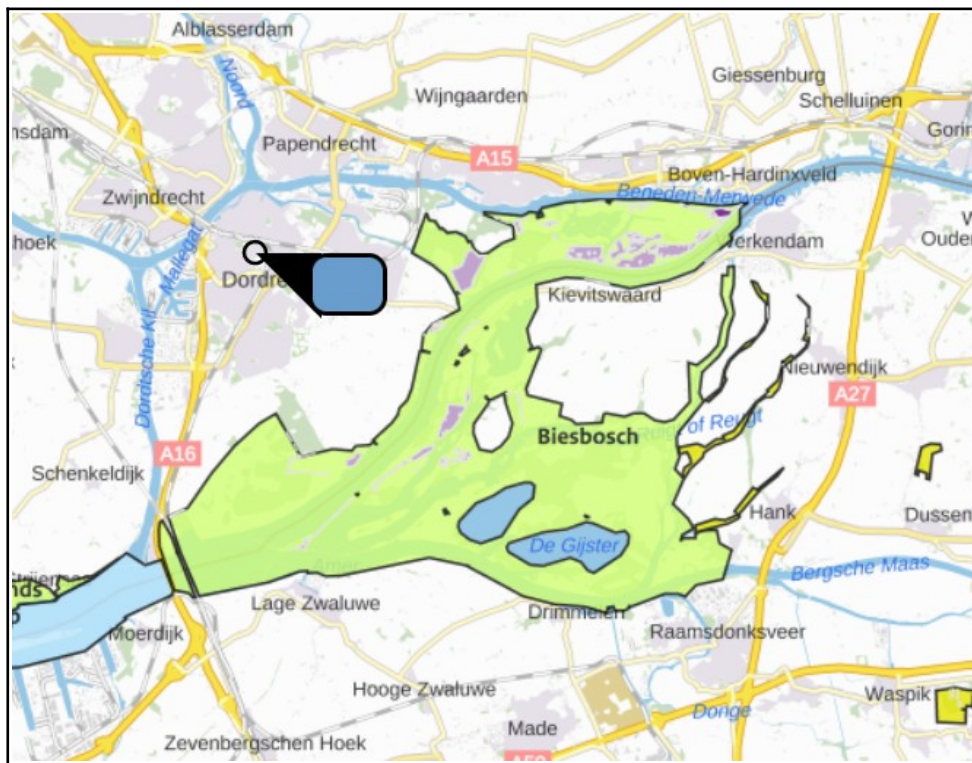
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Biesbosch op circa 4,5 kilometer ten zuidoosten van het plangebied (zie Afbeelding 4), en heeft verschillende stikstofgevoelige habitats. De werkzaamheden binnen het plangebied behelzen de sloop van 80 eensgezinswoningen en nieuwbouw van nieuwe woningen. Omdat nog niet bekend is hoeveel woningen (en wat voor typewoning) terug worden gebouwd kan er nog geen goede inschatting gemaakt worden over de gebruiksfase en het effect hiervan op de stikstofdepositie. Stikstofgevoelige habitats bevinden zich dus mogelijk binnen de effectafstand voor stikstofdepositie van de werkzaamheden. Negatieve effect zijn op voorhand dus niet uitgesloten. Indien de plannen bekend zijn is een herbeoordeling nodig en kan nader onderzoek aan de orde zijn.

Afbeelding 4: Plangebied (blauwe speld) en de nabijgelegen Natura 2000 gebieden (geel en groen) en stikstofgevoelige habitats (paars). Bron: AERIUS 2020

Doelsoorten binnen het beheerplan van de Biesbosch zijn te vinden aan de hand van de Natura- 2000- tabellen. Dit zijn soorten die (negatieve) effecten kunnen ondervinden van trilling, geluid of optische verstoring. Echter worden dergelijke verstoringen niet verwacht vanwege het feit dat de afstand tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden dermate hoog is dat negatieve effecten uitgesloten zijn. De instandhoudingsdoelstellingen van de Biesbosch⁴ worden op deze vlakken niet negatief beïnvloed.

4.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

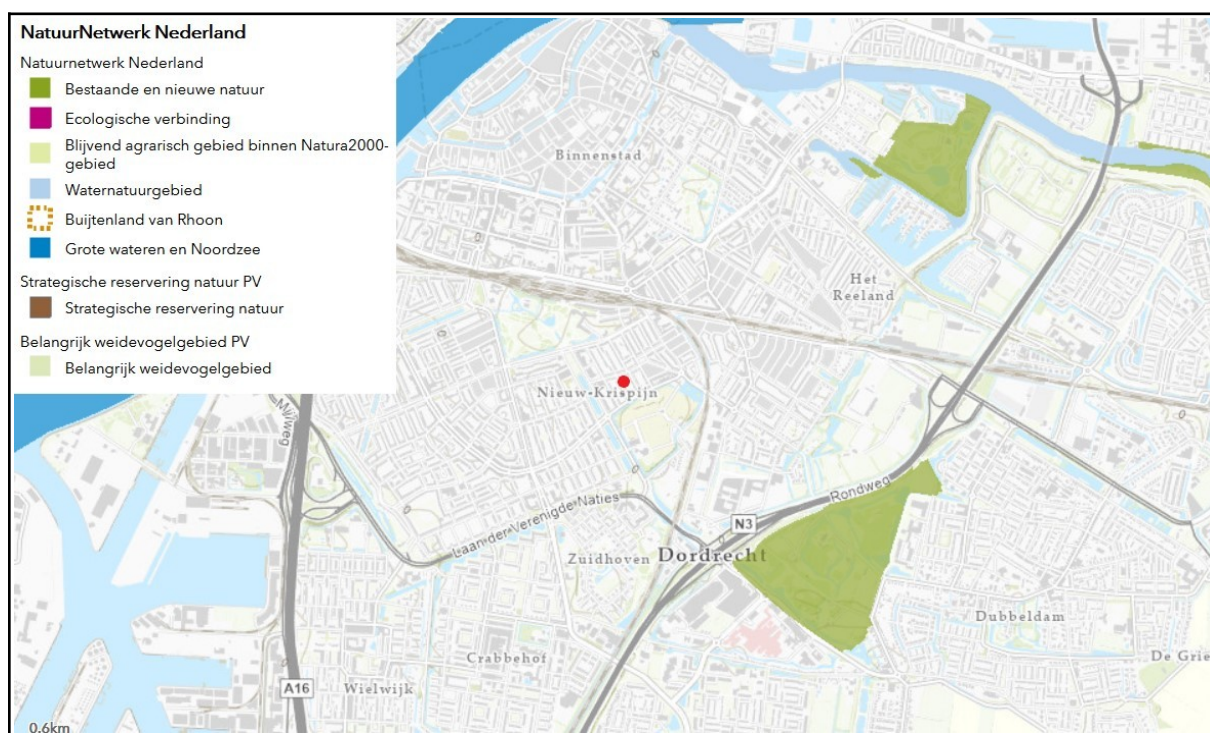
4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is niet gelegen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zie Afbeelding 5. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is Landgoed Dordwijk aan de zuidoostelijke zijde van de bebouwde kom van Dordrecht. Dit park ligt op circa 900 meter ten oosten van het plangebied⁵.

4 Voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Biesbosch zie: <https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/biesbosch/biesbosch-doelstelling>

5 [https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?
id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1
124%2C28992](https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.124%2C28992)

Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke kenmerken en waarden van bovengenoemde gebieden. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

Afbeelding 5: Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Bron: <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992>

4.2.2 Belangrijk weidevogelgebied

Het plangebied is niet gelegen in een Belangrijk weidevogelgebied⁶. Diverse polders ten noorden van Papendrecht, op een afstand van ca. 5 km ten noorden van het plangebied, zijn bestemd als Belangrijk weidevogelgebied. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2.3 Strategische reservering natuur

Dichtstbijzijnde gebieden die aangewezen zijn voor Strategische reservering natuur betreft de

⁶ Vanwege de grote afstand niet op Afbeelding 5 weergegeven.

Achterwaterschap, op een afstand van circa 7 kilometer ten noorden van het plangebied. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

5 Beschermd houtopstanden

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Dordrecht (zie Afbeelding 6). In dit geval wordt de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet overtreden.

Afbeelding 6: Het plangebied gelegen binnen de bebouwde kom van Dordrecht.

6 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

6.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.1.1 Bronnenonderzoek

6.1.1.1 *Nationale Databank Flora en Fauna*

Soort	Beschermingsregime
Boomvalk	Vogel met jaarrond beschermd nest
Buizerd	Vogel met jaarrond beschermd nest
Gierzwaluw	Vogel met jaarrond beschermd nest
Grote gele kwikstaart	Vogel met jaarrond beschermd nest
Havik	Vogel met jaarrond beschermd nest
Huismus	Vogel met jaarrond beschermd nest
Kerkuil	Vogel met jaarrond beschermd nest
Oehoe	Vogel met jaarrond beschermd nest
Ooievaar	Vogel met jaarrond beschermd nest
Ransuil	Vogel met jaarrond beschermd nest
Roek	Vogel met jaarrond beschermd nest
Slechtvalk	Vogel met jaarrond beschermd nest
Sperwer	Vogel met jaarrond beschermd nest
Steenuil	Vogel met jaarrond beschermd nest
Wespendief	Vogel met jaarrond beschermd nest
Zwarte wouw	Vogel met jaarrond beschermd nest

Tabel 2: Waargenomen vogels met jaarrond beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF geraadpleegd op 23-06-2021

6.1.2 Verkennend veldonderzoek

6.1.2.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Voor zowel huismus als gierzwaluw zijn mogelijkheden in de woonblokken om

vaste rust en verblijfplaatsen te herbergen. De woonblokken met pannendaken zijn geschikt voor zowel huismus en gierwaluw. Huismus kan tot broeden komen onder de pannen daken. Tijdens het veldbezoek zijn meerderen huismussen waargenomen die aan het baltsen waren in het plangebied. Verder zijn er ook enkele huismussen waargenomen vliegend met voedsel of nestmateriaal (zie Afbeelding 7). Ook de kantpannen op de kopgevels en mogelijk ruimtes bij dakkapellen en loodflappen bieden geschikte ruimtes. Door nalatig onderhoud zijn hier openingen ontstaan. Ook gierwaluw kan op deze plekken geschikte nestplaatsen vinden. Ook omliggende woningen met dakpannen daken zijn geschikt voor deze soorten.

Functioneel leefgebied voor huismus is aanwezig binnen en grenzend aan het plangebied. Tijdens het veldbezoek werden in verschillende groenstroken in het plangebied meerdere huismussen (Afbeelding 8) waargenomen. Een aantal dieren vloog tussen woningen in het plangebied en deze groenstrook.

Afbeelding 7: Huismussen (rood omcirkeld) waargenomen op de woningen van het plangebied. Foto: L.D. van Drongelen | Ecoresult B.V.

Voor uilensoorten zoals kerkuil, oehoe en steenuil herbergt het plangebied geen geschikte broedplaatsen (geen steenuil- en kerkuilnestkasten aanwezig en voor de ransuil is er sprake van een sterk urbane omgeving). Voor oehoe en ooievaar zijn geen geschikte plekken in het plangebied aanwezig. Ooievaarsnesten zijn afwezig. Voor slechtvalk is het plangebied ongeschikt. De bebouwing is

voor deze soort te laag en er bevinden zich in het plangebied geen nestkasten gericht op deze soort.

Afbeelding 8: Huismus in struweelberm (rood omcirkeld) in het plangebied. Foto: L.D. van Drongelen / Ecoresult B.V.

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn enkele grote bomen zonder boomnesten aanwezig. Grote bossages of bomenrijen zijn afwezig in het plangebied. Daarnaast bevindt het plangebied zich in druk stedelijk gebied. Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn in de bomen direct rondom het plangebied geen nesten waargenomen die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. Mede op basis hiervan kan aanwezigheid van soorten als ransuil, boomvalk, buizerd, havik, sperwer, roek en zwarte wouw worden uitgesloten.

6.1.2.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten, zoals de spreeuw en eventueel boomkruiper, koolmees en pimpelmees. Er zijn geschikte invlieg mogelijkheden onder de daken, maar ook nestkasten aan achtergevels en bij de prefab houten schuurtjes voor deze soorten (zogenaamde Categorie 5-soorten). De directe omgeving van het plangebied is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten zoals ekster.

6.1.2.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied en directe omgeving is geschikt als voortplantingsplaats voor andere algemene broedvogels, te weten kauw, houtduif, Turkse tortel en merel. Nestindicatief gedrag van kauw is waargenomen op de schoorstenen binnen en grenzend aan het plangebied. Algemene vogels kunnen tevens tot broeden komen in bijvoorbeeld de hagen en bomen in de tuinen van het plangebied.

6.1.3 Effectbeoordeling en toetsing

6.1.3.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van soorten met jaarrond beschermde nesten in bebouwing zijn in het plangebied aanwezig.

Gierzwaluw en huismus kunnen in de daken tot broeden komen.

Door de voorgenomen sloop, bouwrijp maken en herontwikkeling van het plangebied kunnen permanente schadelijke effecten optreden op eventueel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van huismus en gierzwaluw. Verbodsbepalingen Art. 3.1 lid 2 (zie Tabel 1) van de Wnb kunnen worden overtreden. Nader veldonderzoek is daardoor nodig om te bepalen of:

- Of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van huismus in het plangebied aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 april – 15 mei (2 veldonderzoeken) of 4 bezoeken tussen 20 maart en 20 juni. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het nader veldonderzoek is conform de eisen⁷ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met verbodsbepaling overtredende werkzaamheden kan worden gestart. De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. Deze dienen aanwezig te zijn tenminste 3 maanden voor de start van het werk.
- Of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw in het plangebied aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 juni – 15 juli. Totaal zijn 3 veldonderzoeken nodig. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het nader veldonderzoek is conform de eisen⁸ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn dient een ontheffing in bezit te zijn voordat met verbodsbepaling overtredende werkzaamheden kan worden gestart.

⁷ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.0.pdf>

⁸ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>

De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen.

Deze dienen aanwezig te zijn voor de start van het volgende broedseizoen (mei t/m juli).

- Het plangebied is voor overige soorten met jaarrond beschermde nesten ongeschikt.

Een ontheffingsaanvraag wordt op hoofdlijn getoetst aan de volgende criteria:

- Afwezigheid van reële alternatieven (planning, werkwijze, locatie).
- Wettelijk belang van de werkzaamheden (verschilt per beschermingscategorie).
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Dit is onder andere afhankelijk van de ruimtelijke spreiding van de soort in de directe omgeving. Dit kan worden voorkomen door het treffen van voldoende mitigerende/compenserende maatregelen.

6.1.3.2   *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen vogels met niet-jaarrond beschermde nesten. Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor Categorie 5 soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft een lokaal en regionaal algemene vogels. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden.

- Schadelijke effecten op Categorie 5 soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

6.1.3.3   *Algemene vogels*

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het

broedseizoen onder de bescherming van de wet. Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus), of een inspectie te laten uitvoeren door een ecologisch deskundige.

6.2 Soorten Habitatrichtlijn

6.2.1 Bronnenonderzoek

6.2.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Soort	Soortgroep	Soort	Soortgroep
Bever	Zoogdieren	Poelkikker	Amfibieën
Baardvleermuis	Zoogdieren	Muurhagedis	Reptielen
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	Rivierrombout	Libellen
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	Watervleermuis	Zoogdieren
Heikikker	Amfibieën	Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren
Platte schijfhoren	Weekdieren		
Laatvlieger	Zoogdieren		

Tabel 3: Waargenomen Habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF, geraadpleegd 23-06-2021

6.2.2 Verkennend veldonderzoek

6.2.2.1 Vleermuizen

De bebouwing binnen het plangebied biedt potentie voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen. De bebouwing in het plangebied bevat meerdere gaten en kieren zoals scheven dakpannen, ruimtes tussen gevels, dakgoten en kantpannen welke toegang geven tot de open ruimtes onder het dak waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Voor zover (de tuinen waren ontoegankelijk en niet te bekijken vanwege verschillende schuttingen) kon worden vastgesteld zijn de houten schuren (vanwege hun prefab opbouw) binnen het plangebied ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van vleermuizen. De boeidelen sluiten nauw aan op de wanden en spleten en kieren zijn voor zover zichtbaar op de meeste plaatsen afwezig. Het is niet uit

te sluiten dat er enkele openingen zijn bij de boeidelen vanwege achterstallig onderhoud.

De verwachte soorten zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en laatvlieger. Het plangebied kan voor deze soorten derhalve een functie hebben als zomer-, kraam- en paar- en winterverblijfplaatsen (zie Tabel 4). Het laatste verblijftype (winterverblijfplaats) geldt voor enkele solitaire dieren. Massawinterverblijfplaatsen zijn in het plangebied uitgesloten door beperkte omvang, geringe hoogte en laag temperatuurregulerend vermogen van de bebouwing. De gewone grootoorvleermuis wordt op basis van het type bebouwing en omgeving niet verwacht in het plangebied. Ze komen vaak voor rondom open loof- en naaldhoutbossen. De soort prefereert dan oude bebouwing met grote open ruimtes (vooral zolders), parken en tuinen. Dergelijke bebouwing of omgeving is in het plangebied niet aanwezig. Baardvleermuis wordt ook op basis van verspreidingsgegevens niet verwacht in het plangebied. Verder worden baardvleermuizen vooral aangetroffen in bossen, aan bosranden en in kleinschalige gesloten landschappen, wat ontbreekt in dit plangebied.

De bebouwing rondom het plangebied (de woningen ten zuid en oosten) is eveneens potentieel geschikt voor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in ruimtes onder dakpannen daken.

Soort	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Massawinter-verblijfplaats	Essentieel Foerageergebied	Essentieel Vliegroute
Gewone dwergvleermuis							
Ruige dwergvleermuis							
Kleine dwergvleermuis							
Laatvlieger							

Tabel 4: Soorten welke verwacht worden en bijbehorende functies.

De bomen in het plangebied en in de achtertuinen zijn ongeschikt voor boombewonende vleermuizen zoals ruige dwergvleermuis en watervleermuis. De bomen zijn te klein en bevatten geen holten of scheuren welke door deze soorten gebruikt kunnen worden als zomer- en paarverblijfplaats. Binnen het plangebied en de directe omgeving kan er sprake zijn van leefgebied bestaande uit

foerageergebied of vliegroutes⁹ voor vleermuizen. Er zijn verschillende poelen water en bomenrijen ten westen van het plangebied (niet in het plangebied) aanwezig. In de omgeving van het plangebied (straal van 200m) zijn alternatieve mogelijkheden van een vergelijkbare kwaliteit aanwezig. Binnen het plangebied is derhalve geen sprake van essentieel leefgebied.

Afbeelding 9: Kopse gevel aan de Anna Paulownastraat waar door gebrek aan onderhoud openingen zijn ontstaan (rood omcirkeld). Foto: L.D. van Drongelen | Ecoresult B.V.

6.2.2.2 *Amfibieën en reptielen*

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van

⁹ Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute teveel energie (te ver omvliegen of te onbeschut). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen.

Habitatrichtlijnsoorten rugstreeppad en zandhagedis. Er zijn binnen het plangebied geen open zandgronden of kleine beekjes en/of poelen. Verder ligt het plangebied in stedelijk gebied, met veel doorgaande wegen met weinig potentie voor pionierswater. Rugstreeppad prefereert kleine poelen (met pionierswater) voor zijn voortplantings-plaatsen en zandhagedis prefereert open zandgronden. Beide zijn in dit plangebied niet aanwezig. Om deze redenen worden de eerder genoemde niet verwacht.

6.2.2.3 *Overige Habitatrichtlijnsoorten*

Open water, rivieren en poelen zijn in het plangebied afwezig. Hierdoor kan de aanwezigheid van watergebonden zoogdieren als bever, zeezoogdieren, libellen en vissen worden uitgesloten. Libellen als gevlekte witsnuitlibel zijn gebonden aan grote moerasgebieden met een gevarieerde (drijvende) watervegetatie. Er is geen (helder) voedselrijk, stilstaand (of slechts zwakstromend) water aanwezig (ionenarm) met begroeiing van waterplanten, zoals bijvoorbeeld gele plomp en witte waterlelie. De rivierrombout prefereert brede rivieren en grote beken, vooral op plaatsen waar zand of slib is afgezet. De platte schijfhoren wordt vaak in draadalg-vegetaties aangetroffen. Ook in andere vegetaties, zoals in wateren met krabbescheer. Deze zijn allen in dit plangebied afwezig. Bever komt voor in grote waterrijke gebieden met bosschages.

6.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van vleermuizen in gebouwen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en laatvlieger) is in de bebouwing binnen het plangebied niet uit te sluiten. De werkzaamheden (sloop) kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Verblijfplaatsen kunnen aanwezig zijn onder de dakpannen, toegankelijk via open kieren of, kantdakpannen op de lange gevels, en eventuele kieren of gaten bij de woningen die zijn ontstaan door nalatig onderhoud.

Nader onderzoek is nodig in de periode 15 mei tot 15 juli middels 3 bezoeken en tussen 15 augustus en 30 september middels 2 bezoeken om te bepalen of:

- Voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en laatvlieger aanwezig zijn binnen en grenzend aan het plangebied. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen. De aanpak voor het nader veldonderzoek is conform de eisen¹⁰ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn en de verblijfplaatsen door de

---

10 Vleermuisprotocol 2021

werkzaamheden niet kunnen worden ontzien dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met verstorende werkzaamheden kan worden gestart. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. Per vleermuissoort en per functie functie kunnen andere gewenningsperioden gelden.

De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Een ontheffingsaanvraag wordt op hoofdlijn getoetst aan de volgende criteria:

- Afwezigheid van reële alternatieven (planning, werkwijze, locatie).
- Wettelijk belang van de werkzaamheden (verschilt per beschermingscategorie).
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Dit is onder andere afhankelijk van de ruimtelijke spreiding van de soort in de directe omgeving. Dit kan worden voorkomen door het treffen van voldoende mitigerende/compenserende maatregelen.

	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
gewone dwergvleermuis												
ruige dwergvleermuis												
kleine dwergvleermuis												
laatvlieger												
zomerverblijfplaatsen												
zomer-/kraamverblijfplaatsen												
paarverblijfplaatsen/ Zwermplaatsen												

Tabel 5: Onderzoekperiode vleermuizen

Voor overige vleermuissoorten is het plangebied redelijkerwijs ongeschikt.

6.3 Nationaal beschermde soorten

6.3.1 Bronnenonderzoek

6.3.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling	Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling
Aardmuis	Zoogdieren	Ja	Alpenwatersalamander	Amfibieën	Nee
Boommarter	Zoogdieren	Nee	Bastaardkikker	Amfibieën	Ja
Bosmuis	Zoogdieren	Ja	Bruine kikker	Amfibieën	Ja
Damhert	Zoogdieren	Nee	Gewone pad	Amfibieën	Ja
Dwergmuis	Zoogdieren	Ja	Grote modderkruiper	Vissen	Nee
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	Ja	Grote vos	Dagvlinders	Nee
Egel	Zoogdieren	Ja	Kleine ijsvogelvlinder	Dagvlinders	Nee
Haas	Zoogdieren	Ja	Dreps	Vaatplanten	Nee
Hermelijn	Zoogdieren	Ja	Kartuizer anjer	Vaatplanten	Nee
Huisspitsmuis	Zoogdieren	Ja	Muurbloem	Vaatplanten	Nee
Konijn	Zoogdieren	Ja	Ruw parelzaad	Vaatplanten	Nee
Rosse woelmuis	Zoogdieren	Ja	Wilde ridderspoor	Vaatplanten	Nee
Ree	Zoogdieren	Ja	Vos	Zoogdieren	Ja
Steenmarter	Zoogdieren	Nee	Wezel	Zoogdieren	Ja
Veldmuis	Zoogdieren	Ja	Woelrat	Zoogdieren	Ja

Tabel 6: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF, geraadpleegd 23-06-2021

6.3.2 Verkennend veldonderzoek

6.3.2.1 Vaatplanten

Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Daarnaast zijn geen oude (kalk-)muren – geschikt voor muurbloem of andere muurvegetatie – aanwezig in het plangebied. Door de ligging van het plangebied in sterk urbane omgeving, met sterk gecultiveerde vegetatie zijn geschikte groeiplaatsen voor soorten als dreps, kartuizer anjer, muurbloem, ruw parelzaad en wilde ridderspoor in het plangebied derhalve niet aanwezig.

6.3.2.2 Zoogdieren

Het plangebied en de directe omgeving zijn potentieel geschikt voor algemene soorten waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten (spits-) muizen. Bomen met holten en grote boomnesten zijn afwezig, waardoor aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boommarter en eekhoorn is uitgesloten. Het plangebied is door het ontbreken

van grotere openingen in de gevels ongeschikt voor steenmarter. Tevens zijn van deze soort tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen.

6.3.2.3   *Amfibieën*

Het plangebied is enkel geschikt als terrestrisch habitat voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker. Overige beschermde amfibieën worden niet verwacht. Open water is in het plangebied niet aanwezig.

6.3.2.4   *Overige soorten*

Nationaal beschermde reptielen en vissen worden niet verwacht. Open water is in het plangebied niet aanwezig. Daarnaast ligt het plangebied in een urbane omgeving. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor beschermde dagvlinders, zoals grote vos of kleine ijsvogelvlinder. De grote vos komt voor in de nabijheid van grote solitaire bomen welke ontbreken in het plangebied. Kleine ijsvogelvlinder prefereert gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos met (wilde) kamperfoelie als waardplant. Op basis van het ontbreken van geschikt habitat komen deze vlindersoorten hier niet voor.

6.3.3   Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals algemene (spits)muizen, egel, gewone pad en bruine kikker. Nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

Voor overige niet-vrijgestelde Nationaal beschermde soorten is het plangebied ongeschikt.

6.4   *Invasieve exoten*

Tijdens het veldbezoek zijn geen invasieve exoten vastgesteld in het plangebied. Uitheemse duizendknopen en reuzenberenklauw zijn, voor zover zichtbaar (vanwege de aanwezigheid van hoge schuttingen konden de achtertuinen niet worden bekeken), niet aanwezig. Wellicht is tijdens de

quickscan nog geen volledig beeld van alle exoten verkregen.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 *Algemeen*

In opdracht van New Horizon heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Witte dorp, Dordrecht. De aanleiding betreft het herontwikkeling (sloop en nieuwbouw) binnen het plangebied. Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden.

7.2 *Beschermde gebieden*

7.2.1 Wet natuurbescherming

7.2.1.1 *Natura 2000*

Significante negatieve effecten van stikstofemissie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden kunnen nog niet worden uitgesloten omdat de exacte aard van de werkzaamheden (specifieke nieuwbouw) nog onbekend is. Het nabij gelegen Natura2000-gebied de Biesbosch heeft voor stikstof gevoelige habitattypen. Passend nader onderzoek naar stikstofemissies (van de gebruiksfase) – middels de Aeries Calculator – is mogelijk noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming met betrekking tot gebiedsbescherming kan van toepassing zijn.

7.2.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN), Belangrijk weidevogelgebied en Strategische reservering natuur. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

7.3 *Beschermde houtopstanden*

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom. In dit geval is de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet van toepassing.

7.4 *Beschermde soorten*

7.4.1 Soorten Vogelrichtlijn

7.4.1.1 *Jaarrond beschermde nesten*

De voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot schadelijke effecten op potentieel aanwezige verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw. Hierdoor kan verbodsbepaling Art 3.1 lid 2 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Nader veldonderzoek is nodig. Indien huismus en/of gierzwaluw aanwezig is en een overtreding van een verbodsbepaling niet kan worden voorkomen, dient een ontheffing of vergunning te worden aangevraagd. De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van voorzieningen. Deze dienen aanwezig te zijn tenminste 3 maanden voor de start van het werk.

Overige Vogelrichtlijnsoorten met jaarrond beschermde nesten worden niet verwacht.

7.4.1.2 *Algemene vogels en niet jaarrond beschermde nesten*

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van vogels met niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijn de vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

7.4.2 Soorten Habitatrichtlijn

7.4.2.1 *Vleermuizen*

De voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot een negatief effect op potentieel aanwezige voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen

(gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en laatvlieger). Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Nader onderzoek is nodig. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart. De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. Deze dienen aanwezig te zijn tenminste 3 maanden voor de start van het werk, maar hier zijn striktere uitzonderingen op mogelijk.

Overige Habitatrichtlijnsoorten zijn uitgesloten.

7.4.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde faunasoorten welke vrijgesteld zijn van een ontheffing in de provincie Zuid-Holland. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en nader onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, kleine watersalamander, bruine kikker, egel en muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

7.5 *Invasieve exoten*

Er is ook gekeken naar groeiplaatsen (voor zover waarneembaar – de achtertuinen konden vanwege de aanwezigheid van hoge schuttingen niet worden bekeken) van exoten als Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw. Er werden geen groeiplaatsen van deze soorten aangetroffen. Wellicht is tijdens de quickscan nog geen volledig beeld van alle exoten verkregen.

7.6 *Samenvatting benodigd onderzoek*

	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Vleermuizen												
Huismus												
Gierzwaluw												
Natura 2000*												

Tabel 7: Samenvatting benodigd nader onderzoek. Nader onderzoek naar Natura 2000 gebieden kan mogelijk van toepassing zijn na een herbeoordeling

7.7 Aanbevelingen

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel “inclusief bouwen voor vleermuizen en vogels, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen en vogels in het nieuwe ontwerp. Gebruik bijvoorbeeld inbouwkasten voor vleermuizen en broedvogels binnen het plangebied. Tevens kan worden ingespeeld op te verwachten ontwikkelingen in de omgeving van het plangebied.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

- Cardinaals J.T.B., J. Daamen, G.F.J. Smit & H. van Ziel, 2019. Woningbouw en Natura 2000. Vuistregels bij het beoordelen van stikstofdepositie. Bureau Waardenburg Rapportnr. 19-246. Bureau Waardenburg, Culemborg.

8.2 *Internet*

Beschermde gebieden & soorten

- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- <https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/biesbosch/biesbosch-doelstelling>
- <https://pzh.maps.arcgis.com/>
- <https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl>

Kadastrale Kaarten

- <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/index.html>

Kennisdocumenten soorten

- <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <https://ndff-ecogrid.nl/>

Natuurwetgeving

- www.rvo.nl
- <https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/aanvraag-wet-natuurbescherming.html>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2021

- <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/downloads/category/20?download=812>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

De woonblokken aan de Anna Paulownastraat. Foto: L.D. van Drongelen | Ecoresult B.V.

Afbeelding 10: De woonblokken aan de Charlotte de Boubonstraat. Foto: L.D. van Drongelen / Ecoresult B.V.

Beeld naar de achtertuin vanaf de voortuin. Foto: L.D. van Drongelen / Ecoresult B.V.

De woonblokken aan de Frederikstraat. Foto: L.D. van Drongelen | Ecoresult B.V.

Achterkant van de woonblokken aan de Mariannestraat. Foto: L.D. van Drongelen | Ecoresult B.V.